

veřejnoprávním, o němž náleží rozhodovati v první stolici výlučně zemskému soudu v Praze (§ 1 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n.), jelikož tu není podmínek, vytčených v § 2 čís. 6 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. Z vylíčených úvah vyplývá, že rozsudek procesního soudu, rozhodnuvší ve věci samé, právem uznán byl za zmatečný, nikoliv však dle § 477 čís. 6 c. ř. s., jak za to má soud odvolací, nýbrž dle čís. 3 téhož § a to vzhledem na ustanovení § 1 zákona čís. 4 sb. z. a n. roku 1918, dle něhož o nárocích veřejnoprávních, tam naznačených rozhoduje jako první stolice jedině zemský soud v Praze s vyloučením jakéhokoliv soudu jiného (§ 104 odstavec druhý a třetí j. n.). Není tedy správným rozhodnutí soudu odvolacího, pokud odmítá žalobu pro nepřipustnost pořadu práva. Vždyť jest žalující straně ponecháno na vůli, domáhati se nároku na řádném soudě, ovšem ale může tímto soudem býti pouze zemský soud v Praze.

Čís. 1257.

Soud opatrovnícký není při výběru opatrovníka osoby, zbavené svéprávnosti, omezen předpisy § 259 obč. zák. Jest se však řídití předpisem § 261 věta druhá obč. zák.

(Rozh. ze dne 25. října 1921, R I 1275/21.)

Příbuzní opatrovance, usnesením ze dne 20. září 1918 úplně zbaveného svéprávnosti, žádali dne 19. dubna 1919 na soudě, by místo dosavadního opatrovníka zřízen byl opatrovník z nejbližšího příbuzenstva. Návrh ten však vyřízen nebyl. V červnu 1921 žádal pak blízký příbuzný opatrovancův, by sám byl ustanoven opatrovníkem. Soud první stolice návrh zamítl. Rekursní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal. Důvody: Dle §§ 261 a 281 obč. zák. může opatrovnícký soud kdykoliv — tedy bez ohledu na lhůtu § 259 obč. zák. — opatrovnícký úřad opatrovníku odníti, uzná-li, že je toho potřebí pro bezpečnost osoby nebo jmění opatrovance. O takový případ tu zajisté jde, neboť příbuzní choromyslného v podání ze dne 17. dubna 1919 žádali právě vzhledem ke značným nákladům dosavadního opatrovnictva za zřízení opatrovníka z příbuzenstva, kterýžto návrh dostatečně odůvodněn byl, když dosavadní opatrovník sám ve svém podání ze dne 20. ledna 1920 poukazuje na to, že příjmy ze jmění opatrovance nedostačují na to, aby opatrovanec byl chován na druhé třídě v ústavě choromyslných, a navrhl, aby soud opatrovnícký uvažoval o tom, aby opatrovanec dán byl na třídu nižší, k čemuž také skutečně došlo, takže zajisté je důvod, aby se uvažovalo také o tom, by se vydání s vedením dosavadního opatrovníka dosud spojená, jež nejsou v nijakém poměru ku jmění opatrovance, snížila tak, aby tím výživa opatrovance netrpěla. Měl tedy první soudce dříve, než vydal usnesení o návrhu, o němž nyní jde, výsledkem příbuzných, kteří již tehdy dali popud ku změně v osobě opatrovníka, zjistiti, zda návrh činí se za jejich souhlasu, a ho pak vyřídití, a o vyřízení v sechny účastníky vyrozuměti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Ustanovení druhé věty § 259 obč. zák. nelze zde ovšem užiti a to jednak proto, poněvadž tato věta vztahuje se jen na toho příbuzného, který se přihlásil, že poručenství — pokud se týče podle § 281 obč. zák. opatrovnictví — převezme, Miloslav K. však přihlásil se teprve po lhůtě, uvedené v druhé větě § 259, jednak i proto, poněvadž podle § 7 řádu o zbavení svéprávnosti (cís. nař. ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák.) a vysvětlivek k tomuto § 7, obsažených na stránce 253. věstníku ministerstva spravedlnosti z roku 1916, soud opatrovnícký při výběru opatrovníka osoby, zbavené svéprávnosti, není omezen předpisy § 259 obč. zák. Avšak rekursní soud právem poukázal na ustanovení § 261 obč. zák.; zdali jsou zde podmínky druhé věty tohoto § 261, pokud se týče § 254 obč. zák., nebylo zjištěno a soud první stolice se vůbec nezabýval touto otázkou, ač vzhledem na ustanovení odstavce čís. 5 § 2 cís. patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. jest toho třeba.

Čís. 1258.

Žalovatí o zaplacení činže z posledního roku před vyhlášením úpadku pod exekucí na předměty, vnesené do pronajatých místností, a žádati za zájemné popsání těchto předmětů lze i po vyhlášení úpadku.

(Rozh. ze dne 25. října 1921, R I 1282/21.)

Žalobci domáhali se na úpadkové podstatě zaplacení činže dospěvší za poslední rok před vyhlášením úpadku a žádali zároveň za zájemné popsání vnesených svršků. Soud první stolice zájemné popsání povolil, rekursní soud zrušil napadené usnesení i celé řízení mu předcházejší a žalobu odmítl. D ů v o d y: Dle § 6 konk. řádu spory, jichž účelem jest uplatniti nebo zajistiti nároky na jmění náležející do úpadkové podstaty, nesmějí po vyhlášení úpadku proti úpadci ani býti zahájeny ani dále vedeny, nýbrž mají dle § 102 konk. řádu věřitelé konkursní vymáhati své pohledávky v konkursu jen dle předpisů řádu konkursního totiž tím, že pohledávky své ke konkursu přihlásí. Jest dále na bledni, že žaloba o zaplacení dlužného nájemného není žalobou ani dle druhého ani dle třetího odstavce § 6 konk. řádu. Z toho plyne, že pohledávka žalující strany neměla býti zažalována, nýbrž přihlášena ke konkursu na úpadcovo jmění. Žaloba je nepřipustnou, nehodící se k pořadu právnímu a měl tedy soud první stolice ji ihned odmítnouti (§ 240 odstavec třetí c. ř. s.). Kdyby tak byl učinil, byl by musil nutně současně odmítnouti i návrh na povolení zájemného popsání. Bylo-li však na základě nepřipustné žaloby o zaplacení činže povoleno zájemné popsání po rozumu § 1101 obč. zák., stalo se tak proti zákonu. Nelze sice popřít, že žalobci mají po rozumu § 1101 obč. zák. zákonné právo zástavní — jak jim je sama stížnost výslovně přiznává — na vnesené movitosti, že toto jejich zákonné právo zástavní není ani konkursem dotčeno — nesmí se však přehlédnouti, že toto zákonné právo zástavní nesmějí uplatňovati žalobou, nýbrž pouze na základě přihlášky ke konkursu. Odpadl-li podklad pro povolení zájemného popsání — žaloba — padá tím logicky i zájemné popsání, které bez